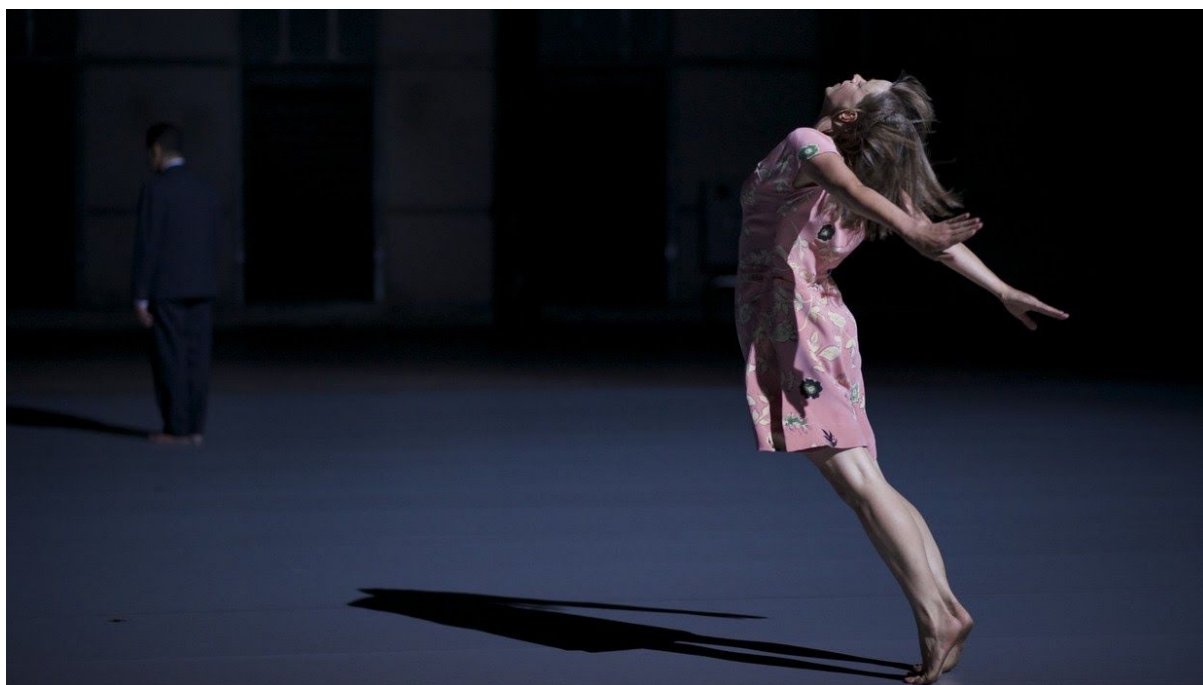

Protocol Professionele Kunsten

Dit protocol heeft betrekking op de professionele kunstensector.

Dit protocol is een kader voor iedereen die betrokken is bij het werken met, maken van en tonen van de professionele kunsten. Alle actoren die werk maken van, deelnemen aan of in contact komen met dit aanbod handelen volgens dit protocol. Het is een werkdocument met podiumlogica van creatie en repetitie met strenge maatregelen, specifiek tijdens creatie en repetitie, minder tijdens de voorstelling.

Dit protocol is een door de minister van cultuur goedgekeurd werkstuk dat integraal raadpleegbaar zal zijn op een goed leesbare website die functioneert als de officiële sectorgids. Deze website zal beschikbaar zijn vanaf zaterdag 13 juni om 18:00 via <https://sectorgidscultuur.be/>

Deze sectorgids wordt op woensdag 17 juni goedgekeurd door het relevante paritair comité.

Contact: Leen Laconte Leen@overlegkunsten.org +32 498 19 44 92

Johan Penson Johan@overlegkunsten.org +32 478 345 777

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Situering	3
Deelnamevoorwaarden	4
Risicogroepen en zieke kinderen / jongeren	4
Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing	5
Organisatorische maatregelen	5
Organiseren van de activiteit	5
Noodprocedures en permanentiesysteem	6
Communicatie over maatregelen	6
Hygiënemaatregelen	7
Aard van de activiteiten	7
Zaalplan	8
Specifieke maatregelen op het podium voor dans, ballet, circus, theater, woord en bewegingsgerelateerde kunsten	9
Verklaring op eer	9
Algemeen	10
Afstandsregels	11
Hygiënemaatregelen	12
Ontsmetting van werkplekken en materiaal	13
Transport	14
Technici en productiemedewerkers	14
Make-up, kapper, kostuum en styling	16
Catering	16
Artiesten	17
Specifieke maatregelen op het podium voor muziek, zang en koren	17
Algemeen	17
Risicogroep Muziek	17
Klassiek	18
Pop / rock	20
Risicogroep zang / woord / koren	22
Tournee	23
Workshops	23
Andere subsectoren	24
Film / AV	24

1. Situering

Dit protocol heeft betrekking op de professionele kunstensector. Ze zijn te zien als de afwerking van alle gesprekken om detaillering tot stand te brengen. Ze bepalen hoe Fase 4 van de exit strategie tot stand gaan komen.

Dit protocol is een kader voor iedereen die betrokken is bij de professionele kunstensector. Alle actoren die werk maken van, deelnemen aan of in contact komen met dit aanbod handelen volgens dit protocol.

Dit protocol kwam tot stand na grondig overleg en afstemming tussen alle relevante actoren van de sector.

Publiek is een factor op zich. We kijken anders naar de zaken zonder publiek (repetities, opnames, beeldende kunsten). Daar kan met of zonder extra regels social distancing in principe vrij vlug heropgestart worden dan daar waar er publiek nodig is.

In het proces werd vertrokken vanuit een bevraging van oKo en het SFP. Daaruit werd een Kernteam van 69 leden samengesteld, hoofdzakelijk preventieadviseurs uit de diverse deelsectoren, om zo tot concrete en relevante maatregelen te komen van arbeidspreventieve aard. Het overleg leidde tot de ontwikkeling van scenario's, dit protocol en een online sectorgids. De voorgestelde maatregelen werden veelvuldig afgetoetst en afgestemd met virologen en medische experts, en alle relevante actoren uit het veld.

Via de website [Sectorgids Professionele Kunsten](#) zorgen we ervoor dat alle organisatoren en betrokkenen goed geïnformeerd worden over de toepassing van deze generieke maatregelen. We zullen hierbij ook een duidelijk onderscheid maken tussen de maatregelen die ze allen moeten kennen en hanteren, de maatregelen die vooral gericht zijn op specifieke deelsectoren en de maatregelen die van belang zijn voor publiek dat er mee in contact komt.

Hoe definiëren we de georganiseerde professionele kunstensector? We zien deze als alle professioneel georganiseerde activiteiten, aanbod en werkingen van culturele aard, al dan niet voor een publiek.

Door de betrokken virologen werd een prioritering gemaakt van beoordelingsparameters waaronder de belangrijkste maatregelen moeten vallen. We baseren ons o.a. hierop om het protocol op te stellen. De belangrijkste parameters zijn het gezondheidsprofiel van de betrokkenen, de mate van stabiliteit in een groep, de groepsgrootte, de aard van activiteiten

en mate waarin ze binnen / buiten kunnen plaatsvinden en de accommodatie en besmettingsrisico's die daarmee samenhangen.

De maatregelen vastgelegd in dit protocol vertalen wij na goedkeuring van de GEES naar concrete maatregelen die aanleiding geven tot de online sectorgids, waarna elke organisatie zijn eigen preventieplan of draaiboek gaat opstellen.

Het protocol, de sectorgids en de draaiboeken worden opgesteld in het belang van alle medewerkers en hun publiek. Bedoeling is dat zoveel mogelijk actoren kunnen heropstarten zodat de zeer noodzakelijke cultuurspreiding terug in de samenleving tot stand komt. We geven met de sectorgids handvaten aan organisaties om hun eigen gepaste vertaling te maken van de noodzakelijke maatregelen, steeds binnen de grenzen van veiligheid en verantwoordelijkheid, en vertrekkend vanuit arbeidspreventie.

Cultuurspreiding is een vitale activiteit voor de gezondheid van de mens en zijn regio. Het geeft een antwoord op de essentiële behoefte van de mens om zichzelf te ontwikkelen, zichzelf te informeren, te verbeelden, de juiste vragen voorgeschoteld te krijgen en zichzelf te vermaken. Dat bleek in oorlogstijd toen de voorstellingen niet stopten, zelfs niet in de steden. Ze brengen een bepaalde omgeving, bepaalde plaatsen tot leven. Maar bovenal zijn ze nodig voor de levensvreugde van alle generaties en voor de sociale cohesie.

Het protocol voor de professionele kunsten bestaat uit 6 onderdelen:

- Deelnamevoorwaarden
- Organisatorische maatregelen
- Hygiënemaatregelen
- Aard van de activiteit aanpassen
- Zaalplan
- Maatregelen op het podium

2. Deelnamevoorwaarden

Bedoeling is dat zoveel mogelijk mensen vanuit het recht op cultuur, op vrije tijd, participatie en engagement kunnen genieten van culturele activiteiten. Het is daarnaast van belang dat we bepaalde risicogroepen beschermen zodat we geen gezondheidsrisico's nemen.

2.1. Risicogroepen en zieke kinderen / jongeren

Risicogroepen: We hanteren de lijst met risicogroepen die door de experts naar voor geschoven wordt. Indien een kind/jongere deel uitmaakt van een risicogroep hebben ouders de verantwoordelijkheid om op de medische fiche aan te geven of de ziekte/aandoening onder controle is (bvb met medicatie). Bij twijfel wordt aangeraden advies van de huisarts of

de behandelende arts te vragen om als professionele kracht te kunnen werken of om als publiek te kunnen deelnemen aan het aanbod.

Ziekte: Mensen die ziek zijn of waren (symptomen in de voorbije zeven dagen) kunnen niet als professionele kracht werken of als publiek deelnemen aan het aanbod.

Begeleiding: De activiteiten worden zoveel mogelijk omkaderd met mensen die geen deel uitmaken van een risicogroep. Bij uitzondering moet voorafgaandelijke toestemming aan de huisarts gevraagd worden.

2.2. Aanwezigheidsregisters, medische fiches en tracing

Organisatoren zorgen in een eerste fase voor aanwezigheidsregisters - hetzij op voorhand bij inschrijven, hetzij tijdens de activiteit - van deelnemers en medewerkers. Deze kunnen ter beschikking gesteld worden aan de bevoegde tracing-instanties. Deze gegevens worden 30 dagen bewaard en daarna vernietigd. De GDPR-disclaimer moet hieraan aangepast worden.

3. Organisatorische maatregelen

3.1. Organiseren van de activiteit

- De **Event Risk Matrix** wordt gehanteerd om groen licht te krijgen voor een bepaald event. De criteria binnen deze tool kunnen evolueren met een veranderende epidemische context. Dat wil zeggen dat in een bepaalde fase bepaalde dingen wel zullen kunnen die in andere fases niet mogelijk zullen zijn. De ERM wordt een online tool voor zowel de sector als de (lokale) overheden om per activiteit te scannen of het voldoende veilig is georganiseerd. De tool is gemaakt door Toerisme Vlaanderen in samenwerking met de KDG-hogeschool en met specifieke inbreng van de virologen.
- Er moet een duidelijk plan van aanpak opgesteld worden dat afgetoetst kan worden aan de ERM. Bij goedkeuring wordt dat plan gevolgd. De organisator zorgt ervoor dat de **nodige opdelingen** duidelijk zijn voor iedereen, voor elke deelnemer, werknemer,... voor elk niveau van betrokkenheid.
- De activiteit worden begeleid door **vaste begeleiding** (onthaalpersoneel, stewards,...) voor de duur van de activiteit.
- Publiek wordt geadviseerd geen spreiding van **verschillend** aanbod te plannen in dezelfde week.

- De plaatsing van het publiek, na goedkeuring van een bepaalde fase en na het groen licht van de ERM gebeurt met respect voor de dan **geldende maatregelen** van social distancing.
- Starten met het samenzetten van persoonlijke contact**bubbels** in de zaalplannen is een juiste benadering. De bubbel van maximaal 10 personen moet wel collectief de social distancing respecteren tegenover andere bubbels. Daaruit vloeit een verantwoordelijkheid uit voor de personen uit de bubbel. De transmissie tussen bubbels wordt vermeden door de afstand, een circulatieplan en aanvullend bijvoorbeeld plexiglas. De social distancing tussen bubbels moet ook gegarandeerd worden tijdens de pauzes, bij het sanitair, in de foyer...
- Er dient extra logistieke aandacht besteed te worden in het circulatieplan aan het sanitair. Wachtrijen dienen daar zoveel mogelijk vermeden te worden en in het sanitair dient de social distancing ook steeds gerespecteerd te worden. Er moet ook extra aandacht besteed worden aan de ventilatie van deze ruimtes.
- Indien social distancing niet kan gegarandeerd worden is er voor iedereen een verplicht tot het dragen van een mondmasker bij het binnen en buiten komen van de zaal. Dit kan nooit leiden tot het verkleinen van de afstand maar gaat verspreiding op momenten van circulatie tegen.
- Bij luid praten en/of meezingen bij pop/rock evenementen is er een groter risico. Daarom is het verplicht voor toeschouwers een mondmasker te dragen bij geluid hoger dan 80 dB. Het mondmasker kan afgenomen worden om te drinken.

3.2. Noodprocedures en permanentiesysteem

- Elke organisator past zijn **noodprocedure** aan met deze extra maatregelen en voorziet een permanentiesysteem. Dit ter bewaking van de maatregelen en om nieuwe maatregelen snel toe te kunnen toepassen.
- Elke organisator schikt zich daarnaast naar mogelijke **nieuwe maatregelen** die tijdens de activiteit worden ingeroepen bij een eventuele besmettingsuitbraak.
- De organisator stuurt zieke mensen meteen naar huis. De zieke en mensen die in contact kwamen met de zieke volgen de richtlijnen van Sciensano.

3.3. Communicatie over maatregelen

- Alle cast, crew en mogelijke externen die rechtstreeks betrokken zijn bij de activiteiten worden **geïnformeerd** over risico's en de genomen maatregelen.

- Er worden duidelijke **afspraken** gemaakt die in de vorm van een opleiding duidelijk gemaakt worden aan alle medewerkers, begeleiders, mogelijke externen, ...
- We voorzien standaard **communicatie** / pictogrammen / draaiboeken / vertaling van protocol waar organisatoren zelf mee aan de slag kunnen.
- Het **publiek** wordt op diverse manieren op de hoogte gebracht van alle vigerende maatregelen bij aankomst.

4. Hygiënemaatregelen

- **Handen** reinigen voor cast en crew gebeurt minimaal bij start en einde activiteit, voor en na maaltijden en bij toiletbezoek.
- Infrastructuur, planning en materiaal wordt maximaal **afgestemd** op handhygiëne.
- Hoesten in de elleboog, enkelvoudig gebruik van zakdoeken en voorzien van gesloten vuilnisbakken worden de norm.
- Contactoppervlakken in alle aspecten - zowel werk- als publiek gerelateerd - worden regelmatig **gereinigd** volgens de voorschriften.
- **EHBO** verzorging tijdens een activiteit bij medewerkers of publiek gebeurt met mondmasker en handschoenen volgens de aangepaste maatregelen voor eerstehulpverlening in tijden van corona.
- **Mondmaskers** worden gebruikt conform de globale richtlijnen die op dat moment gelden in de samenleving. Dat wilt zeggen dat ze aangewend worden in situaties waarbij de anderhalve meter afstand tussen twee mensen om een bepaalde reden niet aangehouden kan worden. Dit geldt zowel voor cast als crew. Voor bepaalde omstandigheden worden uitzondering verder in dit document beschreven.
- Werkruimtes worden regelmatig **verlucht**, bij voorkeur op mechanische wijze. Bij mechanische ventilatie wordt er op toegezien dat er geen recirculatie van lucht is maar steeds verse lucht aangevoerd wordt. Wanneer verluchting op natuurlijke wijze gebeurt, worden alle ramen en deuren opengezet.
- Materiaal blijft zoveel mogelijk binnen de bubbel. Indien materiaal toch van de ene naar de andere bubbel gaat worden **contactoppervlakken** ontsmet.
- Bij gebruik van materiaal aangeboden door externen moet men erop toezien dat deze worden aangeboden en/of geleverd binnen de **hygiënische** maatregelen.

5. Aard van de activiteiten

- In een eerste fase van publieke activiteiten worden die zoveel mogelijk in de **buitenlucht** georganiseerd. De **ERM** geeft uitsluitel over de activiteit. Hoe zwaarder en diepgaander de getroffen preventiemaatregelen, hoe sneller de tool groen licht zal geven. Het resultaat van de tool is de basis van alle te nemen maatregelen voor de activiteit.
- De **maximale capaciteit** van terrein, infrastructuur en locatie wordt ingezet. Daar waar mogelijk uitgebreid met extra lokalen, terreinen, publieke ruimtes, weides,... ter beschikking in de directe omgeving van de activiteit.
- Bij het binnenkomen en verlaten van de activiteit volgen groepen het circulatieplan en de maatregelen m.b.t. contact met anderen. Bij elke activiteit wordt het dragen van een mondkapje op momenten van circulatie verplicht wanneer social distancing niet gegarandeerd kan worden.

6. Zaalplan

Het heropstarten van de sector brengt extra maatregelen met zich mee wat betreft de indeling van de zaal. Hieronder staan richtlijnen rond de in- en uitstroom van publiek. Er wordt kritisch nagedacht over het veilig organiseren van de in- en uitstroom van publiek.

- We gaan steeds uit van de 1,5 m afstandsregel.
- Handen moeten worden gedesinfecteerd bij het betreden van de locatie. Desinfecterende handgel is beschikbaar aan de ingang.
- Het dragen van een mondneusmasker is vereist bij het circuleren op de locatie van de activiteit wanneer social distancing niet gegarandeerd kan worden. Bezoekers moeten hun eigen maskers meenemen.
- Spreid de aankomst en vertrek van publiek door hen op verschillende tijdstippen gefaseerd te laten binnenkomen / vertrekken.
- Het publiek volgt een éénrichtingsroute. Nooduitgangen of anders niet gebruikte deuren kunnen ingezet worden om de éénrichtingsroute te faciliteren. Breng een grondmarkering aan en afficheer de richting op de deur
- Indien een heldere éénrichtingsroute niet mogelijk is, splits de doorgang dan door middel van een scheidingswand aan de in- en uitgang

- Vermijd dat werknemers en publiek gemeenschappelijke oppervlaktes moeten aanraken om binnen te komen of buiten te gaan (bv. draaihekken, deurknoppen, ...) door ze open te laten en door toezicht te houden. Breng eventueel pictogram 'verboden aan te raken' aan.
- Branddeuren mogen niet in open stand geblokkeerd worden tenzij je dit onderbouwt met een maatregel (bv supervisie)
- Markeer de posities, zowel voor ingang als voor uitgang, op elke 1,5 m. Publiek mag telkens maar 1 positie opschuiven.
- Beperk het gebruik van liften (max 1 pers per keer als de afstand van 1,5 m niet kan gerespecteerd worden in de lift).
- Er is een verschil tussen unieke toeschouwers en koppels / gezinnen / mensen uit dezelfde bubbel. Toestaan dat deze mensen naast elkaar zitten laat een meer haalbare zaalbezetting toe. Dit moet goed ondervangen en onderbouwd worden met ticketsystemen en met de juiste onthaalprocedures. Er moet daarnaast ook extra logistieke aandacht gaan naar het organiseren van het aanwezige publiek bij bv. het sanitair.
- Indien de balustrade van een balkon zich op meer dan 1,5 m van de eerste rij bevindt, dan kan deze gebruikt worden voor publiek. Indien de afstand kleiner is dan 1,5 m dan kan een scherm een optie zijn of kan de eerste rij niet gebruikt worden om zo 1,5m afstand te creëren.
- Voor alle horecafuncties van de zaal wordt verwezen naar de horecagids.

7. Specifieke maatregelen op het podium voor dans, ballet, circus, theater, woord en bewegingsgerelateerde kunsten

Het protocol hieronder is specifiek voor een professioneel domein actief. Ze zijn precair in die zin dat ze extra attentie verdienen om veilig te kunnen functioneren. Het betreft werkomstandigheden die zo gespecificeerd zijn dat veilig functioneren kan voor de medewerker in de professionele kunstensector. We gaan uit van deze maatregelen voor alle betrokkenen op de werkplek tijdens creatie, repetitie en voorstelling binnen dans en theater.

We benadrukken dat er zoveel mogelijk moet nagedacht worden aan het 'corona-proof' maken van de programmatie. Toch erkennen we dat het onmogelijk is om bestaand repertoire zomaar aan te passen of te laten vallen. Onderstaande regels maken het mogelijk bestaand repertoire te brengen en creatieve vrijheid te ondersteunen. Het kan echter geen aanleiding geven tot het ontwikkelen en/of opvoeren van massaproducties.

7.1. Verklaring op eer

Iedereen die wenst mee te werken op het podium aan een creatie, repetitie of voorstelling ondertekent een verklaring op eer waarin volgende verklaringen worden opgenomen:

- hij of zij zal zijn of haar mede-artiesten met wie nauw contact vereist is opnemen in de persoonlijke bubbel en ziet daardoor af van eventuele contacten daarbuiten. De vuistregel van 10 geldt hier ook.
- hij of zij zal alle door de overheid opgelegde maatregelen tegen de verspreiding van het COVID-19 virus strikt naleven (ook in de privésfeer)
- hij of zij heeft de afgelopen 14 dagen geen Covid-19 symptomen vertoond (hoest, koorts, keelpijn, verlies van smaakzin, ademhalingsproblemen)
- hij of zij zal de verantwoordelijke voor de productie onmiddellijk melden wanneer hij/zij, na de ondertekening van deze verklaring, een (of meerdere) sympto(o)m(en) van COVID-19 vertoont en
- hij of zij heeft kennis genomen van de COVID-19 richtlijnen in bijlage bij deze verklaring, erkent uitdrukkelijk het belang van de naleving van elk van deze regels ter beperking van het risico op verspreiding van COVID-19 tijdens de productie en waarborgt dat hij/zij ze ten allen tijde zal naleven.

De COVID-19 richtlijnen zullen vooraf gecommuniceerd worden en dienen via de verklaring op eer ter kennisname ondertekend te worden door elke medewerker van een creatie, repetitie of voorstelling.

7.2. Algemeen

- De samenstelling van de groep voor repetities en creatie is die van een **bubbellogica** waarbij wordt uitgegaan van een minimale uitbreiding in gezinsverband conform de geldende maatregelen
- Er is een dagelijkse logging van **temperatuursmeting** bij alle deelnemers van de bubbel.
- Er is steeds een **contactpersoon** in de vorm van een repetitor, regisseur, orkestregisseur, stagemanager,... die nieuwe informatie kan geven aan externen en aan de groep. De verantwoordelijke voor de productie duidt iemand van de productie aan die de naleving van de COVID-19 richtlijnen van de productie op de set nauwgezet opvolgt. Deze persoon heeft de leiding bij het voorkomen van de risico's en het controleren van de goede toepassing van de opgelegde maatregelen en het

beheren van de daaruit voortvloeiende logistiek. Deze persoon dient ook te verifiëren dat alle afspraken en beschreven acties in deze sectorspecifieke gids gerespecteerd worden, evenals het verzamelen en nakijken van alle documentatie die betrekking hebben op het beheer van de preventie van de professionele risico's. Deze persoon is ook het eerste aanspreekpunt bij vragen en/of meldingen en verzamelt alle informatie.

- De contactpersoon legt een **aanwezigheidsregister** aan met contactgegevens ihkv corona tracing.
- De contactpersoon legt het aanwezigheidsregister voor op vraag van **tracing-instanties**.
- Werknemers uit de **risicogroep** zijn uitgesloten van de uitvoering van repetities en creatie tenzij per uitzondering met een doktersattest of wanneer de persoon te allen tijde op veilige afstand kan deelnemen.
- Wie ziek is of een van de COVID-symptomen (hoest, koorts, keelpijn, verlies van smaak of ademhalingsproblemen) vertoont, blijft thuis en verwittigt onmiddellijk zijn werkgever/opdrachtgever. Als je symptomen vertoont, raadpleeg je een arts en die laat je eventueel testen
- Wie tijdens de werkdag symptomen vertoont, gaat eveneens naar huis en raadpleegt een arts
- Als iemand in je naaste omgeving (huisgenoot) besmet is maar je zelf geen symptomen vertoont, raadpleeg je een arts om te bepalen of en hoe lang je thuis in quarantaine gaat dan wel kan verder werken
- Het wordt uiteraard aangeraden dat medewerkers zelf regelmatig hun temperatuur controleren

7.3. Afstandsregels

- Alle medewerkers respecteren de 1,5 m afstandsregel. GEEN lichamelijk contact bij begroeting: geen handen geven, geen knuffels en niet kussen. Artiesten passen tijdens het werk de social distancing toe, uitgezonderd met de artiesten uit hun creatiebubbel. Scènes met contact tussen artiesten onderling krijgen dus een uitzondering op afstandsregel.
- Tussen artiesten en crew hanteren we 2 meter afstand. Schermen en/of mondkapjes kunnen gebruikt worden wanneer de afstand verkleind moet worden maar deze contacten dienen steeds zo kort mogelijk gehouden te worden.

- Het aantal aanwezigen per werkplek wordt beperkt tot een minimum. Er wordt bekeken wie er aanwezig moet zijn. Indien mogelijk worden extra monitors voorzien waarop de werkplek (studio, podium,...) vanop afstand kan gevolgd worden om zo het aantal mensen te beperken. We gaan uit van 4 m² bij zittend werk en 10m² bij bewegend werk om de nodige social distancing te kunnen respecteren en zorgen voor adequate ventilatie.
- Raak - behoudens je eigen / gepersonaliseerde spullen - niets aan, laat geen items achter en verplaats niets, ook al probeer je behulpzaam te zijn.
- Als het niet mogelijk is om 1,5m afstand te bewaren tussen de werkplek van verschillende personen: gebruik bij voorkeur collectieve beschermingsmiddelen zoals schermen of wanden om werkplekken te compartimenteren, en/of organisatorische maatregelen, bv. spreiden van werktijden en pauzes, flexibele uren, werken in shift, aanpassing volgorde van arbeidstaken,... Zo niet dient gepast individueel beschermingsmateriaal (mondmasker) gebruikt te worden.
- In cateringruimtes worden markeringen aangebracht zodat het duidelijk is dat je op 1,5m uit elkaar zit. Waar nodig wordt in shiften of op verschillende locaties gegeten om het aantal mensen per locatie te beperken. Na elke shift wordt de eetruimte (inclusief tafels) ontsmet.
- Vermijd het gebruik van liften. Als dat niet kan, beperk dan het aantal personen dat gelijktijdig gebruik maakt van de lift (bv. slechts 1 persoon toelaten in een kleinere lift), hou afstand en sta rug aan rug. Voorzie éénrichtingsverkeer of voorrangsregels op smalle trappen of andere doorgangen waar personen onvoldoende afstand kunnen houden bij het kruisen (bv. voorrang voor wie naar beneden komt).
- Alle medewerkers worden verzocht om zoveel mogelijk voorbereidend werk van thuis te doen (productie, props, kleding, technische voorbereidingen, enz.)
- Er wordt geen toegang op de werkvloer verleend aan externen (bezoeken, pers, investeerders,...) Monitoring en streaming kan desgewenst vanop afstand voorzien worden. De dagelijks aanwezige kunstenaars en technici worden opgelijst in de call sheets. De productieleider houdt een aanwezigheidslijst bij van alle aanwezigen.

7.4. Hygiënemaatregelen

- Respecteer de basis hygiëneregels:
 - Hoest of nies in een papieren zakdoekje. Gebruik elke keer een nieuw papieren zakdoekje en gooi het weg in een afsluitbare vuilnisbak
 - Heb je geen papieren zakdoekje bij de hand? Hoest of nies in de binnenkant van je elleboog
 - Kom niet met je handen aan je gezicht. Zo voorkom je dat je besmet raakt

- Was/ontsmet regelmatig je handen en dit minimum bij aankomst op de werkplek, voor het verlaten van de werkplek, na het snuiten van de neus, na het reizen met het openbaar vervoer, voor het eten en na gebruik van het sanitair
- Elke werknemer heeft een gepersonaliseerd preventiepakket met daarin een mondmasker, een handgel (min 80% alcohol), een gepersonaliseerde drinkfles / koffietas. Het is de bedoeling dat je enkel dit gebruikt en dat je dit (indien herbruikbaar) zelf ook thuis afwast.
- Iedereen die een ondersteunende functie en de afstandsregels even niet kan respecteren door de aard van zijn of haar werk, draagt een mondmasker. Voor informatie over hoe mondmaskers correct moeten worden gedragen: zie <http://www.info-coronavirus.be/nl/mondmasker>
- Als je gebruik maakt van het sanitair, ontsmet de klink van de deur bij het verlaten van het toilet. Ontsmet je handen met ontsmettende gel (bij voorkeur voorzien in dispensers die niet aangeraakt moeten worden, inwrijven doch niet afdrogen) of was ze met water en zeep en droog ze daarna af met papieren doekjes
- Laat deuren zoveel mogelijk -rekening houdend met de brandveiligheidsvoorschriften- openstaan en vermijd de klink vast te nemen met je handen (openen met elleboog bijv.). Hetzelfde geldt voor de trapleuning, liftknoppen, lichtsakelaars, handgrepen van kasten en schuiven, kranen van wastafels, bedieningsknoppen van toestellen en machines, ...Gebruik ontsmettende doekjes als je dit niet kunt vermijden.
- Voorzie overal voldoende verluchting. Zorg voor voldoende en regelmatige verluchting van de werkruimten en sociale voorzieningen, hetzij door natuurlijke verluchting, hetzij door mechanische ventilatie:
 - zorg voor goed onderhoud van ventilatie- en/of verluchtingssystemen, ga na of aanvullende maatregelen nodig zijn bij systemen waarbij lucht circuleert
 - gebruik geen individuele ventilatoren (die het virus kunnen verspreiden)
 - bij mechanische ventilatie mag de functie 'recirculatie van de lucht' niet aanstaan.
- Wees alert voor contaminatie tijdens leveringen: was/ontsmet steeds je handen na ontvangst van leveringen.

7.5. Ontsmetting van werkplekken en materiaal

- Werkplekken worden op regelmatige basis (minimum dagelijks) ontsmet
- Oppervlakken dienen met desinfectantia (waaraan geen andere reinigingsmiddelen worden toegevoegd) ontsmet te worden. Vuil kan de werking van desinfectantia

verminderen: reinig vuile oppervlakten steeds ook eerst met water en zeep en laat drogen voor desinfectie.

- Materiaal op de werkvloer wordt bij voorkeur ontsmet met 70% isopropyl alcoholdoekjes of andere wegwerpbare doekjes met een alcoholgehalte van minimum 70 %.
- Voorzie voldoende desinfecteringssets voor oppervlakken en materiaal.

7.6. Transport

- Het algemeen geldende principe is dat alle professionele verplaatsingen toegelaten zijn. Men heeft de eigen keuze van transportmiddel als de fysieke afstand van 1,5 wordt gerespecteerd. Voor woon-werkverkeer worden desgevallend eigen mondklappers gedragen.
- Wie met het openbaar vervoer (trein, tram, bus) komt, draagt een mondklapper en volgt de instructies van de vervoersmaatschappijen.
- Werknemers / freelancers die uit het buitenland komen (uit een land waarmee de grenzen naar België open zijn), dienen in het bezit te zijn van een identiteitsbewijs en / of paspoort en een werkgeversattest of een bedrijfsdocument (bijvoorbeeld bewijs statuut zelfstandige).
- Chauffeurs van productie-auto's wisselen niet van auto en ontsmetten na elke rit hun stuur, het oppervlak daaromheen en de versnellingspook. Productieauto's bedoeld voor personenvervoer zijn voorzien van een doorzichtige (plastic) folie tussen voor- en achterbank (met aandacht voor zichtbaarheid en veiligheid). Ga uit van maximaal 1 passagier, tenzij sprake is van meerdere personen uit hetzelfde huishouden en/of meerdere achterbanken waarbij afscheiding met doorzichtige (plastic) folie kan worden gerealiseerd.

7.7. Technici en productiemedewerkers

De hieronder specifieke maatregelen voor de technici en productiemedewerkers gelden bovenop de eerder gestelde maatregelen uit eerdere faseringen en in alle werkomgevingen (atelier, studio, repetitielokaal, decorateliers, podia en alle belendende ruimtes) die hierboven en hieronder beschreven zijn. We verwachten uiteraard een organisatie-specifieke invulling na de risicoanalyse van de organisatie die aanleiding geeft tot het preventieplan.

- Externe toeleveranciers werken uitsluitend met eigen materiaal en zijn zelf verantwoordelijk voor het dagelijks ontsmetten van hun materiaal.

- Werkmateriaal wordt enkel door unieke personen gebruikt. Iedere medewerker gebruikt zo veel als mogelijk gepersonaliseerd materiaal (vb. computer, toetsenbord, muis, balpen, werktuigen, gereedschap...) dat ontsmet wordt voor gebruik door iemand anders.
- Er worden per artiest aparte props, accessoires en andere persoonlijke benodigdheden geregeld. Deze worden na gebruik door de artiest meteen ontsmet door de technicus en / of productiemedewerker die daarbij handschoenen draagt.
- De aanwezigheid van technische crew tijdens creatie, repetitie en voorstelling wordt beperkt tot een minimum.
- Voorbereidingen worden zoveel mogelijk thuis of in een andere ruimte gedaan.
- Voorzien van extra monitors om de creatie, repetities, voorstelling te kunnen volgen in andere ruimte om het aantal mensen in eenzelfde ruimte te beperken
- Hoofdtelefoons en communicatiemiddelen zijn persoonlijk en kunnen niet doorgegeven worden.
- Indien er voor bepaalde werken de afstand van meer dan 1,5 meter niet kan gegarandeerd worden, dan wordt dit beperkt in de tijd en in het aantal personen tot het uiterste minimum en wordt gebruik gemaakt van een passend persoonlijk beschermingsmiddel zoals een **mondmasker**. Technici of productiemedewerkers die nabij de artiesten moeten komen tijdens creatie, repetitie en voorstelling en social distancing niet kunnen respecteren, zijn afgescheiden door een beschermingsplaat of dragen een mondmasker
- We voorzien om de werkplek te **ontsmetten** wanneer een medewerker de werkplek wegens ziekte verlaat.
- We werken op voldoende **afstand** (minstens 1,5 meter) van elkaar.
- Er is aandacht om de lokalen, podia, ateliers, foyers,... voldoende te **verluchten**.
- We hebben **reinigingsproducten** ter beschikking om besmetting via materialen te voorkomen. Materialen worden dagelijks ontsmet.
- Indien dat niet lukt voor uitzonderlijke stukken dan moet er **reiniging** van de werkstukken en arbeidsmiddelen voorzien na elk gebruik.

- Bij het werken op hoogte wordt op de begane grond een voldoende grote **veiligheidsperimeter** gehanteerd.
- Het wordt technici afgeraden handschoenen te dragen. Deze kunnen een vals gevoel van veiligheid geven. Het is belangrijker om heel regelmatig de handen te wassen met zeep of te ontsmetten en het gezicht niet aan te raken. Handschoenen mogen enkel gebruikt worden bij taken waar voorheen ook handschoenen voor gebruikt werden. Het is ook hierbij belangrijk het gezicht niet aan te raken met de handschoenen.
- We streven naar een goed doordachte taakverdeling op de werkplek. Iedereen houdt zich strikt aan zijn/haar opdracht en we vermijden, hoe goed bedoeld ook, mekaar te helpen omdat dit kan resulteren in bijkomend en nodeloos contact
- Neem bij creaties, repetities, voorstellingen maatregelen om te voorkomen dat er samenscholingen ontstaan, zorg daarbij dat duidelijk is aangeven (afzetten) waar de 1,5 metergrens is.
- Voorzie gepersonaliseerde micro's, headsets en monitoring voor de artiesten

7.8. Make-up, kapper, kostuum en styling

- Deze worden tot een minimum beperkt, indien deze elementen toch redelijk bijdragen aan de productie raden we aan de sectorgids kappers te gebruiken
- De werkruimte wordt zo ingericht dat er min. 1,5 m tussen de werkplekken is, indien dat niet haalbaar is moet een mondkapje gedragen worden door beide partijen..
- Kledij wordt gereinigd na gebruik vooraleer ze door een ander persoon gedragen wordt
- Ontsmet dagelijks je eigen werkmateriaal.
- We nemen gepaste hygiënemaatregelen om de handen, de gebruikte werkinstrumenten en het werkstation te desinfecteren tussen de behandeling van elke artiest.
- Bij doorpas wordt steeds alles vooraf klaar gehangen en dient de 1,5m gerespecteerd te worden. Beperk het aantal aanwezigen tot een minimum en hou hierbij rekening met de grootte van je lokaal.

7.9. Catering

- De productie voorziet voldoende ruimte om de 1,5m regel te respecteren. Indien nodig zijn er shiften om te eten of bijkomende ruimtes.
- Er is geen cateringtafel waar doorheen de dag versnaperingen liggen om te vermijden dat dit een verzamelplaats wordt.
- Maaltijden (incl. versnaperingen) en drank worden in individuele porties genuttigd.
- Iedereen gebruikt eigen of gepersonaliseerde drinkbussen voor warme en koude dranken.

7.10. Artiesten

- Op het podium is de 1,5 m afstandsregel de basis voor artiesten onderling, behalve bij scènes waarbij dat onmogelijk is. In dat geval mag de afstandsregel overschreden worden, mits het opnemen van de tegenspeler in de persoonlijke bubbel. De afstand tussen artiesten en crew is altijd 2 meter.
- In de loges of kleedkamers wordt de 1,5 m afstandsregel gerespecteerd
- In elke loge of kleedkamers hangt alles op voorhand klaar zodat er geen contact hoeft te zijn.
- De regel van nauwer toegestane contacten in de uitgebreide persoonlijke bubbel bovenop de gezinsleden zal van toepassing zijn op de artiesten die werken met andere artiesten waar de 1,5 m niet gerespecteerd kan worden. De artiesten engageren zich er dan ook toe om buiten deze uitgebreide bubbel weinig tot geen andere contacten te hebben, zodat het werk veilig blijft.
- Tijdens repetities en rustmomenten zal waar de 1,5 m niet gerespecteerd kan worden een mondk masker gedragen worden om aldus het aantal onbeschermd contacten op minder dan 1,5 m tot een minimum te beperken.
- De productie zal een planning opstellen voor elke artiest om ervoor te zorgen dat de uitgebreide persoonlijke bubbel niet overschreden wordt.

8. Specifieke maatregelen op het podium voor muziek, zang en koren

8.1. Algemeen

Alle maatregelen beschreven onder '7. Specifieke maatregelen op het podium voor dans en theater' zijn ook van toepassing op muziek, op een groot verschil na. De repetitieopstelling van muzikanten moet ook tijdens het optreden bewaard worden. De afstanden hieronder beschreven kunnen dan ook nooit overschreden worden en social distancing moet ten allen tijde bewaard worden, behalve voor mensen die in elkaars bubbel zitten.

8.2. Risicogroep Muziek

Bij muziek merken we dat een opsplitsing tussen klassiek en pop-rock noodzakelijk is. Het grootste verschil is de mogelijkheid tot versterking bij pop/rock waardoor er makkelijker met plexiglazen bescherming gewerkt kan worden. Er wordt voor muziek geen onderscheid gemaakt tussen creatie, repetitie en voorstelling. De hieronder beschreven regels gelden altijd.

Het is van primordiaal belang dat alle ruimtes waar culturele activiteiten plaatsvinden altijd voldoende verlucht worden. Het gaat hier zowel om repetitie- als concertruimtes. Bij mechanische verluchting is het belangrijk dat er geen recirculatie van lucht gebeurt maar er telkens verse lucht van buiten wordt aangedragen. Bij natuurlijke verluchting dienen alle mogelijke ramen en deuren geopend te worden voor een maximaal effect van verluchting.

8.2.1. Klassiek

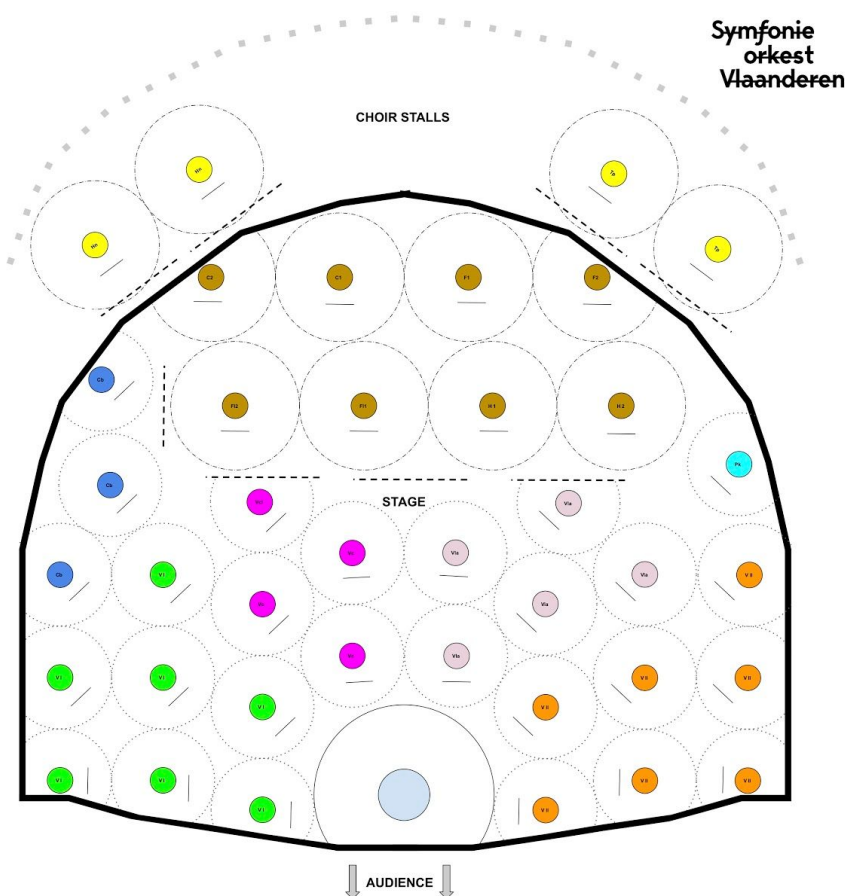
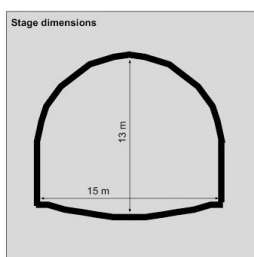
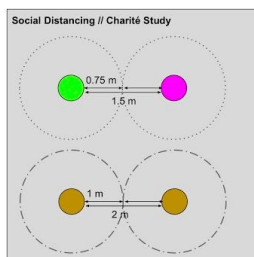
De hieronder beschreven maatregelen zijn overeengekomen op basis van internationale studies. Toekomstig onderzoek kunnen leiden tot voortschrijdend inzicht wat versoepelingen in de toekomst met zich mee kan brengen. Zo worden er binnenkort extra aerosolmetingen georganiseerd in samenwerking met het Von Karman Institute for Fluid Dynamics (<https://www.vki.ac.be>). Van zodra de resultaten bekend zijn worden die gedeeld en verfijnd naar de sectorgids.

Bovenop de algemene reeds beschreven maatregelen nemen klassieke muzikanten op het podium te allen tijde volgende bijkomende maatregelen:

- Binnen een orkest geldt voor iedereen een afstand van anderhalve meter, stoel tot stoel.
- In de groep muzikanten die een blaasinstrument bespelen en aldus aerosols en druppelvorming produceren moeten specifieke hygiënemaatregelen strikt aangehouden worden:
 - De gebruikelijke methode om vloeistof op de vloer te laten druppelen dient vermeden te worden aangezien deze vloeistof potentieel besmettelijk kan zijn. De vloeistoffen moeten worden **opgevangen** in wegwerpdoeken, die na de repetitie (of het concert) worden weggegooid. Indien mogelijk moeten instrumenten (messing en hout) ook na het spelen worden gereinigd met wegwerpdoeken die na gebruik worden weggegooid. Als voor de reiniging speciale materialen nodig zijn, moeten deze na gebruik worden gewassen met water op een temperatuur van minimaal 60 graden celsius. Voor

gevoelige materialen zijn ook lagere temperaturen met een desinfecterend reinigingsmiddel voldoende. Het verwijderen van gecondenseerd water uit kleppen door heftig te blazen moet vermeden worden. Handen moeten gewassen of gedesinfecteerd worden na contact met de vloeistof bij het schoonmaken van het instrument. Het schoonmaken van de instrumenten is de verantwoordelijkheid van de muzikanten.

- Na het spelen moet de **vloer** in het werkgebied van de blaasinstrumenten grondig gereinigd worden.
 - Om te voorkomen dat de aerosols zich in het werkgebied van de strijkinstrumenten of andere musici die voor de koperblazers zitten verspreid worden, moet een **bescherming** van doorzichtig materiaal of fijn textiel worden aangebracht die voldoende boven de beker van de koperinstrumenten uitsteekt, zodat er voldoende bescherming is, ook op momenten wanneer het instrument tijdens het spelen wordt bewogen. Veel orkesten werken reeds met dergelijke schermen in het kader van de geluidsbescherming van de muzikanten. Dergelijke schermen tasten het klankbeeld minimaal aan.
 - Na een repetitie of concert moeten pupiters en andere werkoppervlakken in de buurt van de blaasinstrumenten gereinigd worden, inclusief de onder genoemde beschermende schermen.
- In de groep slagwerk moet het spelen van de instrumenten qua organisatie en personeel zo worden voorbereid dat de instrumenten zo stationair mogelijk kunnen worden bediend. Het uitwisselen van hamers of onderdelen van instrumenten moet worden vermeden.
 - Instrumenten mogen **niet uitgewisseld** worden tussen verschillende muzikanten. Indien dit onvermijdelijk is dan mag het instrument gedurende 72 uur niet worden gebruikt om er zeker van te zijn dat het instrument niet langer met het virus besmet is. Het (eventueel aanwezige) mondstuk moet altijd ontsmet worden voor gebruik door een ander persoon, ook na 72 uur.
 - Tijdens de repetities spreekt de dirigent doorgaans direct tegenover orkestmuzikanten. Daarom is er tijdens repetities een **minimale afstand** van 2 meter tussen de dirigent en de muzikanten en tijdens concerten 1,5 meter.
 - Er wordt op toegezien dat muzikanten de social distancing ook toepassen op rustmomenten.

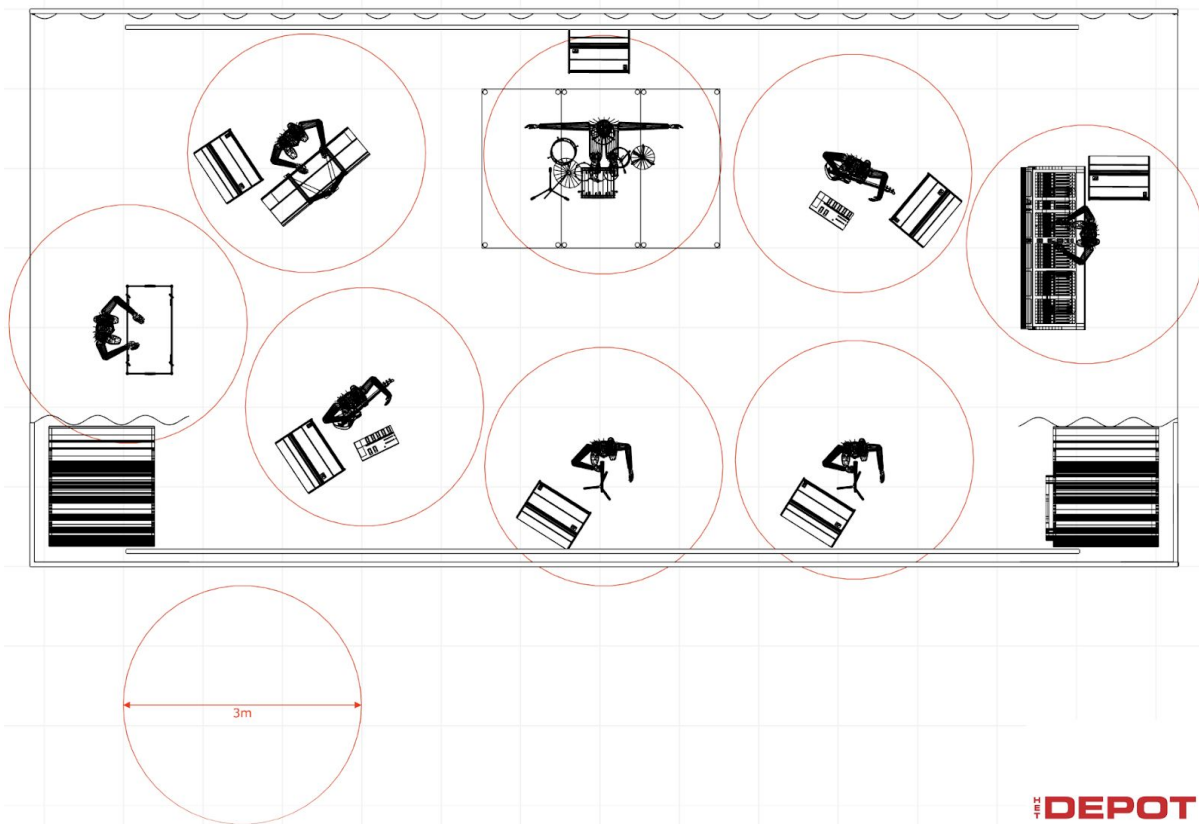
Een werkbaar voorbeeld van het Symfonieorkest van een orkestopstelling co-creatie opgesteld door Frederik Styns (Symfonieorkest Vlaanderen), Hans Waeye (Belgian National Orchestra) Koen Maes (Brussels Jazz Orchestra), Hendrik Storme (B'Rock), Jan De Winne (Il Gardellino), Ann Truyens (Anima Eterna Brugge)

8.2.2. Pop / rock

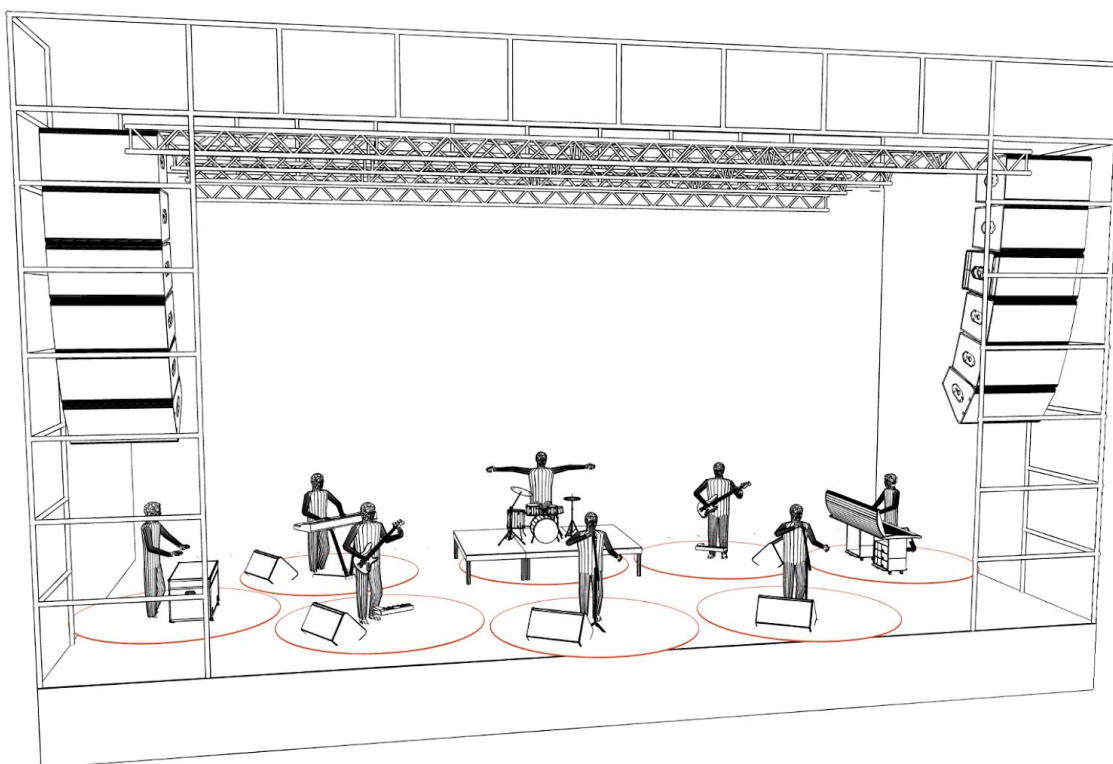
- De basisregel is dat alle muzikanten te allen tijde minstens anderhalve meter afstand bewaren.
- In de groep muzikanten die een blaasinstrument bespelen en aldus aerosols en druppelvorming produceren moeten specifieke hygiënemaatregelen strikt aangehouden worden:
 - De gebruikelijke methode om vloeistof op de vloer te laten druppelen dient vermeden te worden aangezien deze vloeistof potentieel besmettelijk kan zijn. De vloeistoffen moeten worden **opgevangen** in wegwerpdoeken, die na de repetitie (of het concert) worden weggegooid. Indien mogelijk moeten instrumenten (messing en hout) ook na het spelen worden gereinigd met wegwerpdoeken die na gebruik worden weggegooid. Als voor de reiniging speciale materialen nodig zijn, moeten deze na gebruik worden gewassen met water op een temperatuur van minimaal 60 graden celsius. Voor gevoelige materialen zijn ook lagere temperaturen met een desinfecterend

reinigingsmiddel voldoende. Het verwijderen van gecondenseerd water uit kleppen door heftig te blazen moet vermeden worden. Handen moeten gewassen of gedesinfecteerd worden na contact met de vloeistof bij het schoonmaken van het instrument. Het schoonmaken van de instrumenten is de verantwoordelijkheid van de muzikanten.

- Na het spelen moet de **vloer** in het werkgebied van de blaasinstrumenten grondig gereinigd worden.
 - Om te voorkomen dat de aerosols zich in het werkgebied van andere musici verspreid worden, moet een **bescherming** van doorzichtig materiaal worden aangebracht die voldoende boven de beker van de koperinstrumenten uitsteekt, zodat er voldoende bescherming is, ook op momenten wanneer het instrument tijdens het spelen wordt bewogen. Veel orkesten werken reeds met dergelijke schermen in het kader van de geluidsbescherming van de muzikanten. Dergelijke schermen tasten het klankbeeld minimaal aan.
 - Na een repetitie of concert moeten pupiters en andere werkoppervlakken in de buurt van de blaasinstrumenten gereinigd worden, inclusief de eerder vernoemde beschermende schermen.
- Instrumenten mogen **niet uitgewisseld** worden tussen verschillende muzikanten. Indien dit onvermijdelijk is dan mag het instrument gedurende 72 uur niet worden gebruikt om er zeker van te zijn dat het instrument niet langer met het virus besmet is.
 - Tijdens de repetities spreekt de zanger of musical director doorgaans direct tegenover de muzikanten. Er wordt te allen tijde een minimale afstand van 2 meter gerespecteerd tussen de zangers en de muzikanten. Bij optredens wordt er minimaal 2 meter afstand voorzien tussen zanger en publiek. De afstand kan verkleind worden door het gebruik van plexischermen.
 - Backing vocals en additionele zangers blijven op 2 m van elkaar en andere artiesten en zingen niet naar elkaar.
 - De afstand tussen artiesten kan beperkt worden met plexi afscheidingen
 - Er is voldoende afstand tussen technici, roadies en backliners tijdens het concert

THE DEPOT

Een sectorbreed gedragen en werkbare podiumopstelling voor pop / rock getekend door Mike Naert

8.3. Risicogroep zang / woord / koren

Tijdens de creatie, repetities en voorstelling respecteren we de basisregels en de specifieke maatregelen uit de risicogroep zoals hieronder beschreven.

- We gaan standaard uit van **twee meter** afstand tussen de artiesten.
- Koren dienen te allen tijde een mondmasker te dragen. Daarnaast houden zij twee meter afstand.
- Individuele zangers die naar elkaar toe zingen, doen dat met mondmaskers.
- Indien contact tussen artiesten nodig is, wordt de contacttijd zo **beperkt** mogelijk gehouden.
- Bij een langdurige contacttijd moeten er extra maatregelen gelden zoals **mondmaskers**.
- Ook **plexischermen** kunnen ingezet worden om de afstand in te korten maar mondmaskers moeten de voorkeur uitdragen.
- Er wordt geen **werkmateriaal** gedeeld. Indien dit niet anders kan, moet er tussentijds ontsmet worden.
- De vloer, het decor en de props worden beschouwd als werkmiddelen en worden **periodiek ontsmet** met desinfecterend middel.

9. Tournee

Reizen buiten België kan vanaf 15 juni 2020. Dit hangt uiteraard ook telkens af van het land van bestemming en eventuele tussenliggende landen.

Momenteel kan reizen enkel binnen de Europese Unie met toevoeging van het Verenigd Koninkrijk en de Schengenlanden (Zwitserland, Liechtenstein, IJsland en Noorwegen). Of een reis mogelijk is, hangt natuurlijk af van het ontvangend land. Daar gelden natuurlijk ook specifieke maatregelen om de verspreiding van het virus tegen te gaan.

Bij het plannen van een tour raadpleeg je steeds het reisadvies van Buitenlandse Zaken via [een online tool](#). Daarnaast heeft Pearle* (Performing Arts Employers Associations League Europe) op [hun website](#) een interactieve kaart waarop duidelijk aangegeven staat hoe de heropstart van culturele activiteiten ervoor staat in de verschillende lidstaten.

Het reizend gezelschap zorgt voor de nodige maatregelen om zijn cast en crew te laten reizen en te laten werken op het podium van de organisator conform de in dit protocol beschreven maatregelen. Dit is tot in detail uitgewerkt in het preventieplan van het reizend gezelschap en conform de sectorgids.

De organisator zorgt voor de nodige maatregelen om het reizend gezelschap te laten werken op het podium conform de in dit protocol beschreven maatregelen. Bovendien zorgt de organisator voor de nodige maatregelen om het publiek veilig te ontvangen conform de in dit protocol beschreven maatregelen. Dit is tot in detail uitgewerkt in het preventieplan van de organisator en conform de sectorgids.

Het reizend gezelschap en de organisator wisselen hun preventieplannen spontaan uit aan elkaar als bewijs van goede praktijk.

10. Workshops

Workshops voor volwassenen worden met dezelfde voorzichtigheid benaderd als het gebeuren op het podium zoals beschreven in punten 7 en 8.

Workshops voor kinderen zijn onderhevig aan de regelingen zoals vastgelegd in het protocol 'Kunsteducatieve en artistieke werking voor jongeren en kinderen'.

11. Andere subsectoren

11.1. Film / AV

Voor de audiovisuele kunsten verwijzen we naar de reeds goedgekeurde [sectorgids pc 227](#). Voor de filmproductie verwijzen we naar de reeds goedgekeurde [sectorgids pc 303.01](#).

11.2. Beeldende kunst

Dit gedeelte beschrijft de extra nodige maatregelen nodig voor de productie van beeldende kunst. De maatregelen voor het tonen in museale context zijn reeds beschreven en [hier](#) te vinden. Het maken van beeldende kunst zonder aanwezigheid van een publiek wordt gezien als het werken van artiesten in Fase 1A en 1B. De info wordt [hier](#) beschreven.